

www.sepo.go.th

สาขาสถาบันการเงิน

สำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ (สคร.) กระทรวงการคลัง

State Enterprise Review : รายงาน

ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร

ประจำปีบัญชี 2552 (1 เม.ย. 52 – 31 มี.ค. 53)

“เป็นธนาคารพัฒนาชนบทที่มั่นคง มีการจัดการที่ทันสมัย มุ่งยกระดับคุณภาพชีวิตของเกษตรกรรายย่อย”

สถานะการดำเนินงาน

ข้อมูลทั่วไป

สังกัด: กระทรวงการคลัง

ประธานกรรมการ: นายกรณ์ จาติกวณิช

กรรมการผู้แทน กค.: นายรังสรรค์ ศรีวรศาสตร์

ผู้จัดการ/CEO: นายลักษณะ วจนานวัช

CFO: นางพูนสุข มุสิกสิต (รองผู้จัดการ)

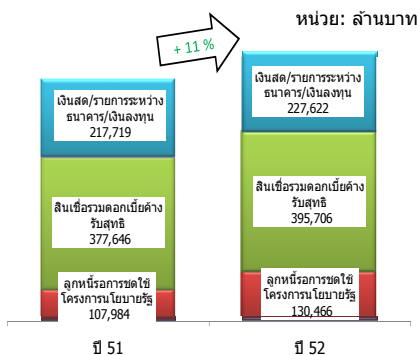
จำนวนพนักงาน : 12,480 คน

ลูกจ้างชั่วคราว 3,915 คน

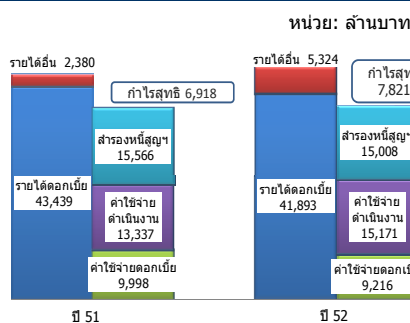
Website: www.baac.or.th

ข้อมูลที่สำคัญ

ทรัพย์สิน

โครงสร้างรายได้-ค่าใช้จ่าย

โครงการประกันรายได้เกษตรกร (ข้อมูลจนถึง ณ วันที่ 31 มี.ค. 53)

จำนวนเกษตรกรที่ทำสัญญา	จำนวนเงินส่วนต่าง
สัญญาฉบับ ๕.๖.๕ (ราย)	(ล้านบาท)
ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์	398,174 5,571
มันสำปะหลัง	443,758 2,035
ข้าวเปลือกนาปี	3,407,023 27,762
รวม	4,248,955 35,369

ที่มา : งบการเงินก่อนสอบทานของ ธ.ก.ส.

• **ฐานะทางการเงินของ ธ.ก.ส. สิ้นปี 52 เปรียบเทียบกับ ณ สิ้นปี 51 มีสินทรัพย์รวมจำนวน 764,945 ลบ.** หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 11 โดยมีการเปลี่ยนแปลงในรายการสำคัญ ได้แก่ รายการลูกหนี้รอการชดใช้โครงการนโยบายรัฐซึ่งเป็นรายการที่โอนออกจากรายการเงินให้สินเชื่อโครงการนโยบายรัฐในกรณีที่ค้างชำระหรืออยู่ในเกณฑ์ที่จะได้รับเงินชดเชยที่มีจำนวน 130,466 ลบ. หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 62 โดยมีสาเหตุหลักจากโครงการรับจำนำข้าวเปลือกนาปีปี 52 จำนวน 43,874 ลบ. ส่วนเงินให้สินเชื่อมีจำนวน 512,381 ลบ. หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 5 ซึ่งเป็นการอนุมัติสินเชื่อใหม่ในปี 52 (ไม่รวมสินเชื่อตามนโยบายรัฐ) จำนวน 325,766 ลบ. สูงกว่าเป้าหมายตามแผนร้อยละ 9.3 โดยเป็นสัดส่วนของสินเชื่อการเกษตร สินเชื่อสร้างงานในชนบทและสินเชื่อพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนคิดร้อยละ 75, 17 และร้อยละ 8 ตามลำดับ

• **ผลประกอบการปี 52 เปรียบเทียบกับปี 51 มีกำไรสุทธิจำนวน 7,821 ลบ.** หรือเพิ่มขึ้น 903 ลบ. และสูงกว่าเป้าหมายตามแผนธุรกิจกว่าร้อยละ 47 โดยมีการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญ ได้แก่ 1) รายได้ดอกเบี้ยสุทธิมีจำนวน 32,677 ลบ. หรือลดลงร้อยละ 4 2) รายได้ค่าบริการโครงการมีจำนวน 3,676 ลบ. หรือเพิ่มขึ้นกว่า 3 เท่าตัว เนื่องจากการดำเนินโครงการรับจำนำข้าวเปลือกนาปีปี 51 ธ.ก.ส. ใช้เงินทุนของตนเองโดยได้รับดอกเบี้ยชดเชยจากรัฐบาล ขณะที่ในปี 52 การดำเนินโครงการนโยบายส่วนใหญ่รัฐบาลจัดหาเงินให้ ธ.ก.ส. ดำเนินการ โดยจ่ายค่าบริการโครงการให้แทน ทำให้ในปี 52 ธ.ก.ส. ได้รับค่าบริการโครงการประกันรายได้เกษตรกรและโครงการรับจำนำผลิตผลทางการเกษตรปี 51/52 จำนวน 1,997 และ 1,502 ลบ. ตามลำดับ นอกจากนี้ ธ.ก.ส. ยังได้รับผลตอบแทนดอกเบี้ยเงินกู้ร้อยละ 0.25 ในเดือน มี.ย. 52

ผลการดำเนินงานโครงการที่สำคัญ

• **โครงการประกันรายได้เกษตรกร ธ.ก.ส. ได้ดำเนินการแล้วในปี 2552/53 สำหรับเกษตรกรผู้ปลูกข้าวเปลือกปี 52/53 (รอบที่ 1) ผู้ปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ และผู้ปลูกมันสำปะหลัง** โดยมีผู้ทำสัญญากับ ธ.ก.ส. จนถึง ณ สิ้น มี.ค. 53 แล้วจำนวน 4,248,955 ราย และมีการจ่ายเงินชดเชยส่วนต่างราคาแล้ว 35,369 ล้านบาท

• **โครงการแก้ไขปัญหาหนี้นอกระบบ ธ.ก.ส. ได้รับมอบหมายให้ดำเนินการ 1) ร่วมกับ ธ.ออมสิน รับลงทะเบียนลูกหนี้นอกระบบ** โดยมีประชาชนมาลงทะเบียนที่ ธ.ก.ส. 573,832 ราย 2) ปลดปล่อยเงินกู้ให้แก่ลูกหนี้เกษตรกรที่ผ่านการตรวจสอบและเจรจาหนี้แล้วไม่เกินร้อยละ 200,000 บาท โดย ณ สิ้น มี.ค. 53 มีการเจรจาหนี้ทั้งหมดรวม 15,321 ราย รวมมูลหนี้ 1,013 ลบ. และขณะนี้อยู่ระหว่างการโอนลูกหนี้ที่มีคุณสมบัติตามหลักเกณฑ์และประสงค์จะกู้เงินเข้าสู่ระบบ และเปิดโอกาสให้ลูกหนี้ที่ยังไม่ได้เจรจามาติดต่อกับ ธ.ก.ส. อยู่

• **ธ.ก.ส. ได้ผู้จัดการคนใหม่ คือ นายลักษณะ วจนานวัช แทนนายธีรพงษ์ ตั้งธีระสุนันท์** โดยเข้ารับตำแหน่งเมื่อวันที่ 1 ตุลาคม 2552 และมีวาระดำรงตำแหน่ง 4 ปี

ข้อมูลทางการเงินที่สำคัญ

หน่วย : ล้านบาท	2550	2551	2552	%Chg
ฐานะทางการเงิน				
สินทรัพย์รวม	588,184	686,218	764,945	11.47%
เงินให้สินเชื่อและดอกเบี้ยค้างรับ	456,374	487,643	512,381	5.07%
เงินลงทุนสุทธิ	20,906	18,587	32,435	74.50%
หนี้สินรวม	533,702	622,486	691,388	11.07%
เงินฝาก	514,667	585,907	642,499	9.66%
เงินกู้	6,014	12,566	16,166	28.65%
ส่วนของผู้ถือหุ้น	54,482	62,822	73,557	17.09%
ทุนจดทะเบียนที่ออกและชำระแล้ว	39,081	42,456	45,839	7.97%
กำไรสะสม (ที่ลดสรรแล้วและยังไม่จัดสรร)	15,401	20,366	27,718	36.10%
ผลการดำเนินงาน				
รายได้รวม	43,802	45,819	47,217	3.05%
รายได้ดอกเบี้ยและเงินปันผล	42,018	43,439	41,893	(3.56%)
รายได้จากการให้สินเชื่อ	33,066	35,408	33,929	(4.18%)
รายได้จากเงินลงทุน	35	23	13	(41.51%)
รายได้ที่ไม่ใช่ดอกเบี้ย	1,784	2,380	5,324	123.65%
ค่าใช้จ่ายรวม (ไม่รวมค่าเผื่อหนี้สูญและสงสยะสูญ)	21,925	24,245	24,388	0.59%
ค่าใช้จ่ายดอกเบี้ย	9,922	9,998	9,216	(7.82%)
ค่าใช้จ่ายดอกเบี้ยเงินฝาก	9,758	9,759	8,635	(11.51%)
เงินสุญญิต	165	165	581	252.75%
ค่าใช้จ่ายที่ไม่ใช่ดอกเบี้ย	12,003	13,337	15,171	13.75%
ค่าใช้จ่ายพนักงาน	9,269	10,045	10,509	4.61%
ค่าเผื่อหนี้สูญและสงสยะสูญ	16,291	15,566	15,008	(3.58%)
กำไรสุทธิ	5,886	6,918	7,821	13.05%
อื่นๆ				
เป้าหมายการปล่อยสินเชื่อ	n/a	295,000	323,000	9.49%
สินเชื่อปล่อยใหม่	n/a	477,036	404,199	(15.27%)
NPL	50,747	35,540	38,013	6.96%
อัตราส่วนทางการเงิน				
NPL/สินเชื่อ (%)	11.30%	8.02%	8.00%	8.00%
BIS Ratio (%)	12.90%	13.59%	13.64%	13.64%
NIM (%)	5.56%	5.25%	4.50%	4.50%
ROA (%)	0.90%	1.09%	1.08%	1.08%
ROE (%)	10.81%	11.80%	11.47%	11.47%
ค่าใช้จ่ายพนักงาน/รายได้รวม (%)	21.16%	23.91%	22.26%	22.26%
Loan/Deposit Ratio (%)	88.67%	83.23%	79.75%	79.75%
สินเชื่อต่อเงินลงทุน (เท่า)	21.8	26.2	15.8	15.8
หนี้สินต่อทุน (เท่า)	9.8	9.9	9.4	9.4

ที่มา : งบการเงินก่อนสอบทานของ ธ.ก.ส.

www.sepo.go.th

สำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ (สคร.) กระทรวงการคลัง

State Enterprise Review : รายงาน

สาขาสถาบันการเงิน

ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร
ประจำปีบัญชี 2552 (1 เม.ย. 52 – 31 มี.ค. 53)

การดำเนินงานตามนโยบายรัฐ

Statement of Direction (SOD)

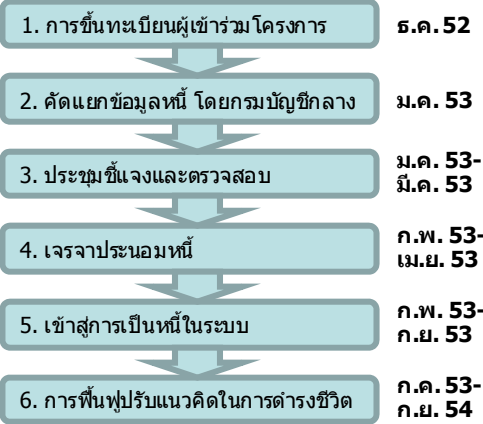
มุ่งเน้นการให้ความช่วยเหลือด้านเงินทุนแก่ภาคการเกษตรและชนบท ควบคู่กับการเสริมสร้างองค์ความรู้และสนับสนุนการพัฒนาอาชีพ เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตของเกษตรกร โดยมีการบริหารจัดการและระบบข้อมูลที่มีประสิทธิภาพ

การดำเนินงานตามนโยบายรัฐบาล

- โครงการประกันรายได้เกษตรกรประจำปีบัญชี 2552/53 สำหรับปลูกมันสำปะหลัง ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ และข้าวเปลือกรอบที่ 1 ซึ่งคณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ 26 พ.ค. 52 14 ก.ค. 52 และวันที่ 21 ก.ค. 53 ตามลำดับ โดยให้ ธ.ก.ส. ดำเนินการทำสัญญากับเกษตรกรผู้ได้รับการรับรองจากกระทรวงเกษตรแล้วและจ่ายเงินชดเชยส่วนต่างราคาให้แก่เกษตรกร โดย ธ.ก.ส. ได้ดำเนินการโครงการ 350-380 บาทต่อเกษตรกร 1 ราย และคณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ 13 ต.ค. 52 เห็นชอบให้ใช้วงเงินตามแผนปฏิบัติการไทยเข้มแข็ง 2555 จำนวน 40,000 ลบ. สำหรับจ่ายเงินชดเชยให้เกษตรกรตามโครงการฯ โดยจนถึงสิ้น มี.ค. 52 ธ.ก.ส. ได้สำรองจ่ายเงินให้เกษตรกรแล้วจำนวน 35,382 ลบ. โดยที่ได้รับชำระคืนจากรัฐบาลแล้ว 29,582 ลบ.
- โครงการฟาสต์แทร็กเพื่อฟื้นฟูเศรษฐกิจไทย ธ.ก.ส. ได้ดำเนินการตั้งแต่ 1 ก.ย. – 31 ธ.ค. 52 ประกอบด้วย 1) สินเชื่อเงินด่วนเพื่อเพิ่มสภาพคล่องให้เกษตรกร 2) สินเชื่อ 108 อาชีพ เพื่อเพิ่มสภาพคล่องในการประกอบอาชีพนอกภาคการเกษตร 3) สินเชื่อเพื่อรอการขายผลผลิต เพื่อสนับสนุนโครงการประกันรายได้เกษตรกร และ 4) สินเชื่อเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต โดยมีการปล่อยสินเชื่อตามโครงการฯ รวมวงเงิน 25,136 ลบ.

ข้อมูลสำคัญที่สำคัญ

กระบวนการแก้ไขปัญหาหนี้สินนอกระบบ

อัตราส่วนทางการเงินที่สำคัญ

	หน่วย: ร้อยละ			
	BIS	NPL/สินเชื่อ	ROA	L/D Ratio
ค่าเฉลี่ยธนาคารพาณิชย์ไทย	15.7	5.0	1.1	107.7
ธ.ก.ส.	13.6	8.0	1.1	79.7

ผลการดำเนินการ

- เงินกองทุน ณ สิ้นปี 52 มีจำนวน **73,557 ลบ.** สูงกว่าเงินกองทุน ณ สิ้นปี 51 ที่ **62,822 ลบ.** เนื่องจาก ธ.ก.ส. มีกำไรสุทธิ 7,821 ลบ. และได้รับเพิ่มทุนตามแผนปฏิบัติการไทยเข้มแข็ง 2555 จำนวน 2,000 ลบ. ในเดือน ก.ย. 52 ทำให้อัตราส่วนเงินกองทุนต่อสินทรัพย์เสี่ยง (BIS ratio) อยู่ที่ระดับ 13.81 สูงกว่าเกณฑ์ความมั่นคงที่ ธปท. กำหนดที่ร้อยละ 8.5
- หนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ (NPL) ณ สิ้นปี 52 มีจำนวน **38,013 ลบ.** หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 7 จาก ณ สิ้นปี 51 ส่งผลให้อัตราส่วน NPL ต่อเงินให้สินเชื่อคงตัวที่ระดับร้อยละ 8.0 ส่วนหนึ่งเนื่องจากปัจจัยสนับสนุนของโครงการนโยบายรัฐทำให้เกษตรกรมีความสามารถในการชำระหนี้เพิ่มขึ้น และการขยายระยะเวลาชำระหนี้สำหรับเกษตรกรผู้ได้รับผลกระทบจากปัญหาภัยแล้ง โรคใบไหม้และโรคเหี่ยวเฉียดตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 9 ก.พ. 53
- อัตราส่วนเงินให้สินเชื่อต่อเงินฝาก ณ สิ้นปี 52 เท่ากับร้อยละ **79.7** ต่ำกว่า ณ สิ้นปี 51 ที่ร้อยละ 83.2 เนื่องจากฐานสินเชื่อในปี 51 ซึ่งรวมสินเชื่อตามโครงการรับจำนำข้าวเปลือกนาปรังปี 51 อยู่ในระดับที่สูง จึงทำให้เงินให้สินเชื่อเพิ่มขึ้นเพียงร้อยละ 5 ขณะที่เงินฝากเพิ่มขึ้นร้อยละ 10 ทั้งนี้ หากรวมรายการลูกหนี้รอการชดเชยโครงการนโยบายรัฐแล้วจะทำให้อัตราส่วนดังกล่าว ณ สิ้นปี 52 เป็นร้อยละ 100 ใกล้เคียงกับ ณ สิ้นปี 51 ที่ระดับร้อยละ 97
- ส่วนต่างอัตราดอกเบี้ยต่อสินทรัพย์เฉลี่ย (NIM) ลดลงจากร้อยละ 5.2 ใน ปี 51 เป็นร้อยละ 4.5 ในปี 52 โดยมีสาเหตุหลักจากการที่การดำเนินงานโครงการประกันรายได้ฯ ธ.ก.ส. ได้รับเงินจากรัฐบาลในลักษณะค่าธรรมเนียมโครงการ ซึ่งต่างกับการชดเชยอัตราดอกเบี้ยในโครงการรับจำนำข้าวเปลือกนาปรังปี 51 ทำให้ผลตอบแทนสุทธิต่อสินทรัพย์เฉลี่ย (ROA) ในปี 52 เท่ากับร้อยละ **1.1** สูงกว่าในปี 51 ที่ร้อยละ 0.9 และอยู่ในระดับใกล้เคียงกับค่าเฉลี่ยธนาคารพาณิชย์ไทย
- ในปีบัญชี 52 ธ.ก.ส. ได้เริ่มตั้งค่าเผื่อหนี้สูญสำหรับรายการลูกหนี้รอการชดเชยเงิน อคส. ที่มีต้นเงิน 90,945 ลบ. จำนวน 7,520 ลบ.

ผลการดำเนินงานปี 2552

ตัวชี้วัด	ระดับ 5	ผลปี 52
1. การดำเนินงานตามนโยบาย	5	5
2. ผลการดำเนินงาน	5	4.8889
1. เงินให้สินเชื่อจำนวนที่เกินเฉลี่ย (ส่วนบาทต่อคน)	28.6	28.73
2. อัตราส่วน NPL/Loan (ร้อยละ)	8.18	7.83
3. การสำรวจความพึงพอใจ (ระดับ)	90	99.5
4. การพัฒนาระบบ Credit Scoring และ Credit Rating ระยะที่ 2 (จำนวนสาขา)	530	583
5. ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานต่อรายได้สุทธิจากการดำเนินงาน (ร้อยละ)	31.2	30.44
6. สินเชื่อเพื่อสร้างงานในชนบท (ล้านบาท)		
- เงินให้สินเชื่อเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มผลผลิต (รวมโครงการสานฝันแรงงานคืนถิ่น)	37,500	43,084
- เงินให้สินเชื่อสำหรับผู้ประกอบการรายย่อยและการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ	4,500	10,999
7. การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต (โครงการ)	9	9
8. โครงการ CBS (ระดับ)	5	4
3. การบริหารจัดการองค์กร	5	4.2105
รวม		4.6737

สรุปการดำเนินงานและข้อเสนอแนะ

สรุปการดำเนินงาน

- ในปี 52 ธ.ก.ส. ได้ทุ่มบุคลากรในการดำเนินการตามนโยบายรัฐมาก โดยเฉพาะในโครงการประกันรายได้เกษตรกร มีผลทำให้ค่าใช้จ่ายดำเนินงานของ ธ.ก.ส. สูงขึ้น และ NPL ต่ำลง โดยที่ ธ.ก.ส. ยังคงมีรายได้ดอกเบี้ยและผลกำไรที่สูงอย่างต่อเนื่อง

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

- มุ่งพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศให้สามารถสนับสนุนการดำเนินงานของ ธ.ก.ส. ได้อย่างมีประสิทธิภาพ
- แยกบัญชีโครงการนโยบายรัฐออกจากธุรกรรมปกติและนำผลการแยกบัญชีมาพิจารณาเพื่อเสนอแนะประโยชน์และค่าใช้จ่ายสำหรับโครงการนโยบายรัฐต่างๆ
- ส่งเสริมให้เกษตรกรมีความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ของนโยบายของรัฐบาล ทั้งในส่วนของการรับประกันความเสี่ยงและการแก้ไขปัญหาหนี้สิน
- ศึกษาผลกระทบจากการเปิดเสรีการค้า ปัญหาภัยแล้ง รวมถึงโครงสร้างอายุและการกู้ยืมเงินกับหลายสถาบันของลูกหนี้ ที่จะส่งผลต่อความสามารถในการชำระหนี้ของลูกหนี้และผลการดำเนินงานของ ธ.ก.ส. ในอนาคต

ผู้จัดทำ : นางสาวเคียงขวัญ อักษรวงศ์

กลุ่ม : สถาบันการเงิน

หัวหน้ากลุ่ม : นางสาวรัชฎา วาณิชกร

โทรศัพท์ : 02-298-5881 ต่อ 6634

วันที่จัดทำ : 10 มีนาคม 2553

ประเด็นอื่น ไม่ได้เขียน

1. การปรับโครงสร้างองค์กร

- แผนขยาย ATM (อยู่ระหว่างจัดทำข้อมูล)
- เรื่องการตลาด

BAAC –Rebranding ธ.ก.ส. กำหนดกระบวนการขับเคลื่อน “โครงการปรับภาพลักษณ์ ธ.ก.ส.” เพื่อมุ่งยกระดับคุณภาพการให้บริการสู่ความเป็นเลิศและการตอบสนองความต้องการของผู้ใช้บริการให้แล้วเสร็จภายใน 2 ปี

ประกอบด้วย ด้านเครือข่ายบริการและอาคารสำนักงาน โดยตั้งเป้าหมายเปิดสาขาเพิ่ม 1,000 สาขา พร้อมเชื่อมโยงเครือข่ายบริการผ่านสถาบันการเงินชุมชน สหกรณ์ และกองทุนหมู่บ้าน ด้านบุคลากร ด้านการให้บริการ โดยการพัฒนากระบวนการให้บริการและพัฒนาผลิตภัณฑ์ใหม่ ด้านระบบเทคโนโลยีพร้อมเพิ่มเครื่องมือและอุปกรณ์ให้ทันสมัย ด้านการบริหารจัดการ โดยปรับโครงสร้างองค์กรใหม่ และด้านลูกค้า สังคม และสิ่งแวดล้อม โดยสนับสนุนให้เกษตรกรใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และจัดทำโครงการธนาคารต้นไม้